

**Nasjonalparkstyret
for Reinheimen**

Postadresse

Besøksadresse
Norsk Fjellsenter,
Brubakken 2, 2686 Lom
Norsk Tindesenter
Havnegata 2, 6300 Åndalsnes

Kontakt
Sentralbord: +47
Direkte: +47 61 26 62 04
<http://www.nasjonalparkstyret.no/reinheimen>

Steinar Håkenstad
Skogbygdsvegen 249
2680 VÅGÅ

Saksbehandler Kristine Sørli

Vår ref. 2019/8952-8 432.2

Dykkar ref.

Dato 30.09.2019

Reinheimen NP- Dispensasjon - Oppføring av do og lager ved hytte ved Råkåvatnet gbnr 159/1/22 - Steinar Håkenstad

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har 24.09.19 i sak 33/2019 gjort slik samrøystes vedtak:

«Med heimel i verneforskrift for Reinheimen nasjonalpark § 3, pkt. 1.1 og naturmangfaldlova § 48, får Steinar Håkenstad avslag på søknad om bygging av frittstående do/lager til hytte, ved Råkåvatnet i Reinheimen nasjonalpark.

Det er ikkje heimel for å gje løyve til nye bygg i nasjonalparken, og tiltaket oppfyller ikkje vilkår for å gjer unntak frå vernevedtaket, jf. § 48 i naturmangfaldlova.

Tiltaket er i strid med vilkår gjeve i vedtaket i Lom kommune 01.12.2009, og det vil vera i strid med verneføremålet, og føre til ei ulempe for verneverdiane i området.»

Klage

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova § 28. Ei eventuell klage skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast til Nasjonalparkstyret for Reinheimen.

Kopi av saksprotokoll vedlagd.

Med helsing

Kristine Sørli
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:
Statens Naturoppsyn v/Per Olav Haugen
Ingvild Øyjordet
Fylkesmannen i Innlandet
Finndalen fjellstyre
Statskog, Hilde Hammer
Lom kommune
Statens naturoppsyn v/Thomas Rødstøl
Reinheimen-Breheimen villreinutval v/Knut
Granum

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2019/8952-5

Saksbehandlar: Kristine Sørle

Dato: 10.09.2019

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Reinheimen	33/2019	24.09.2019

Reinheimen NP- Dispensasjon - Oppføring av do og lager ved hytte ved Råkåvatnet gbnr 159/1/22 - Steinar Håkenstad

Innstilling frå forvaltar

Med heimel i verneforskrift for Reinheimen nasjonalpark § 3, pkt. 1.1 og naturmangfaldlova § 48, får Steinar Håkenstad avslag på søknad om bygging av frittstående do/lager til hytte, ved Råkåvatnet i Reinheimen nasjonalpark.

Det er ikkje heimel for å gje løyve til nye bygg i nasjonalparken, og tiltaket oppfyller ikkje vilkår for å gjera unntak frå vernevedtaket, jf. § 48 i naturmangfaldlova.

Tiltaket er i strid med vilkår gjeve i vedtaket i Lom kommune 01.12.2009, og det vil vera i strid med verneføremålet, og føre til ei ulempe for verneverdiane i området.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Reinheimen - 24.09.2019

Samrøystes som innstillinga til forvaltar.

Vedtak

Med heimel i verneforskrift for Reinheimen nasjonalpark § 3, pkt. 1.1 og naturmangfaldlova § 48, får Steinar Håkenstad avslag på søknad om bygging av frittstående do/lager til hytte, ved Råkåvatnet i Reinheimen nasjonalpark.

Det er ikkje heimel for å gje løyve til nye bygg i nasjonalparken, og tiltaket oppfyller ikkje vilkår for å gjera unntak frå vernevedtaket, jf. § 48 i naturmangfaldlova.

Tiltaket er i strid med vilkår gjeve i vedtaket i Lom kommune 01.12.2009, og det vil vera i strid med verneføremålet, og føre til ei ulempe for verneverdiane i området.

Dokument i saka

- Søknad frå Steinar Håkenstad, 10.02.19
- E-post frå Statskog, 19.03.19
- Brev frå Nasjonalparkstyret med orientering om vernereglane og krav til byggesøknad, 23.05.19
- Vedlegg til søknad med målsatte skisser, frå Steinar Håkenstad, 06.06.19
- Vedtak i Lom kommune (forvaltningsmyndigheit for areal innafor Lom kommune), 01.12.09, sak 117/2009.

Saksopplysningar

Steinar Håkenstad har hytte ved Råkåvatnet i Reinheimen nasjonalpark, og søker om å bygge nytt uthus med do og lager ved hyttefeste (159/1/22).

Det er søkt om å sette opp eit uthus på med grunnflate 2 x 3 m. Utvendig kledning skal vera i ståande panel, og ha samme farge som hytta. Takvinkelen skal og være 22 grader og det skal være tretak.

Søknaden er grunngjeve med behov for lagerplass, da det ikkje lenger er ønskjeleg å ha doløsning i hytta.

I brevet 10.02.19 står følgjande:

«I 2009 fekk eg løyve til å bygge ny hytte og flytte tomte ca 20m. Dette på grunn av snøforholda der den gamle sto. Det resulterte i muggdannelse og råteskader. Eg søkte samstundes om å få sette opp frittstående do /uthus, noko det ikkje vart gjeve løyve til. Doen vart derfor plassert under same tak som hytta.

Vi har nå brukt hytta i nokre år. Plasseringa i forhold til snømengda og snøfonner er fin. Klimaet i hytta om våren er god.

Men -plasseringa av doen under same tak som hytta er ikkje heilt bra. I tillegg er det eit behov for lagerplass. Vi har eit antall fiskegarn som gjerne er fuktige eller dryppande råde, det er ofte ustabil vær med regn/regnbyger om hausten. Da må vi, slik det er nå, henge inn råde garn når vi skal heim. Det er ikkje heldig for hytta.

Vi er avhengig av å kjøre inn ved med scooter. Da er det greit å kjøre inn mest mogleg når ein fyrst har transport. Da trengs det lagerplass. Vi har også andre ting som treng plass, så som ekstra propanbeholder og trillebår.

Vi søker derfor på nytt om løyve til å sette opp eit uthus i tilknytning til hytta ved Råkåvatnet. Dette på grunn av erfaring over nokre år.

I fyrste omgang sender eg ikkje teikning over uthuset, men ser for meg eit bygg på ca 1.5m x 1,8m.

Ser for meg plassering nokre meter frå hytta, retning nordaust. Det vil si nokre meter lengre frå vatnet. Må finne ein plass der ein kan forankre bygget i ein stein f eks.

Kan også nemne at den nye hytta er mindre dominerande i terrenget enn den gamle. Det skal vi også greie med eit uthus.

Når det gjeld hensyn til reinen, blir det ikkje auka bruk av området anna enn i byggeperioda. Vi har hatt hytte ved Råkåvatnet sidan 1961. Etter at det vart opna for villreinjakt i 1967, er det fleire gonger vorte skote rein i nærheiten av hytta. Vi kan også observere rein som beiter i nærområdet, reinsmøkk og trakk rundt hytta. Derfor trur eg ikkje dette er så forstyrrende eit element.»

I søknaden 06.06.19, står følgjande:

«Kjem med tillegg til søknad om oppføring av uthus ved Råkåvatnet.

Viser til tidlegare brev.

Uthuset er tenkt oppført i reisverk med utvendig veggkledning av over/underliggere.

Takkledning av brunimpregnerte bord, dærtak.

Farge, ljøs grå. Takvinkel, ca 22 grader.

Det betyr same utførelse som hytta.

Eg har prøvd meg fram med tegning. Dei fyrste måla eg skreiv, 1,5m x 1,8m, blir for lite.

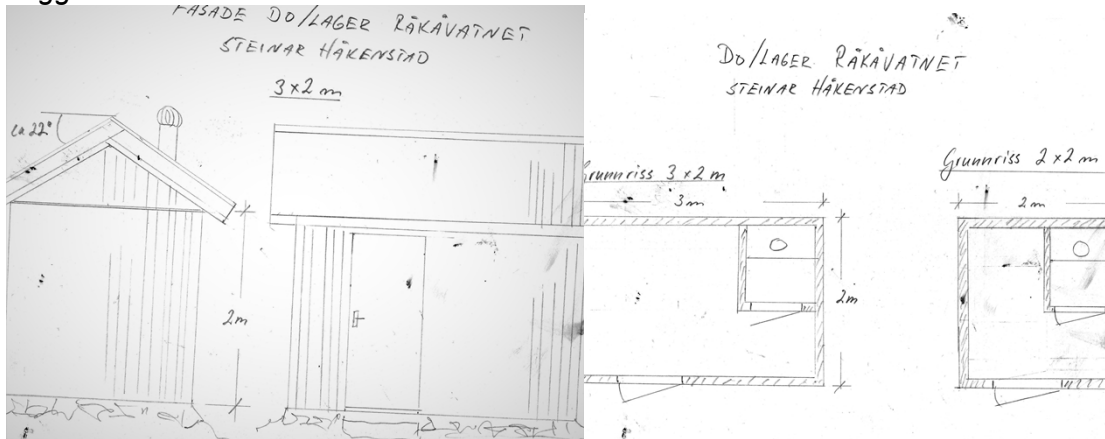
Eg får ikkje plass til do, ved, diverse lager og fiskegarn innanfor desse måla.

Eg har tegna eit utkast med grunnflate 2x2m. Det vil si kvadratisk. Det virkar ikkje pent. Etter mitt syn skal eit slik bygg vera

rektangulært. Eg har derfor også tegna eit bygg på 2 x 3m. Det virkar noko bedre. Eg ynskjer derfor primært dette utkastet.

Plassering kan bli 20m nordøst for hytta, retning mot tjernet. Eg får ikkje kjørt ut kart over området.

Legg ved skisser.»

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har delegert forvaltningsmyndigheit for Reinheimen nasjonalpark og tilhøyrande landskapsvernområde og naturreservat i medhald av naturmangfaldlova § 62 og nasjonalparkstyret sine vedtekter, sist revidert 17.08.2015.

Verneformål – forskrift

Reinheimen nasjonalpark er verna mot inngrep av alle slag, mellom anna oppføring av bygningar., jf. verneforskrift §3, pkt. 1.1

Nasjonalparkstyret kan etter verneforskrift § 3, pkt. 1.3, gje løyve til fellesbuer i regi av beitelag, c) Oppføring av nødvendige bygningar i regi av beitelag til beitebruk og tilsyn.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan utdjuar vernereglane, der det mellom anna står at nye bygg ikkje tillatast oppført, jf. § 3, pkt. 1.1. Eventuell dispensasjon frå byggeforbodet må derfor heimlast i naturmangfaldlova § 48, første ledd, den generelle dispensasjonsregelen.

Naturmangfaldlova

Naturmangfaldlova § 48 inneheld tre alternativ for om det kan gjerast unntak frå eit vernevedtak. Det kan gjevast dispensasjon dersom det ikkje strider mot vernevedtaket sitt føremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller dersom omsyn til tryggleik eller omsyn til vesentlege samfunnsinteressar gjer det nødvendig.

I medhald av nml § 7, skal søknaden vurderast etter dei miljørettslege prinsippa i nml §§ 8-12, og presedensverknad.

Presedens

I enkeltsaker som gjeld små tiltak, som i denne saka, skal ein vurdere verknaden av presedens ved at andre kan få dispensasjon til liknade tiltak. Dette følgjer ikkje minst krav til likebehandling. Presedensvurdering bør vera så konkret som mogleg, jf. Retningsliner for vurdering av presedens i byggesaker etter naturmangfaldloven § 48, gjeve av KLD, ved brev frå Miljødirektoratet 02.03.2015.

Vurdering

Eigenarten og verneverdiane i Reinheimen nasjonalpark er knytt til villrein, kulturminne, høgfjellsvidder og tindelandskap, vatn og vassdrag og store smanhengande areal utan tekniske inngrep, jf. verneføremålet i verneforskrifta § 2:

Føremålet med Reinheimen nasjonalpark er å:

- *ta vare på eit stort, samanhengande og villmarksprega fjellområde*
- *ta vare på eit høgfjellsøkosystem med eit eigenarta og variert biologisk mangfald*
- *ta vare på sentrale leveområde til villreinstammen i Ottadalen nord*
- *ta vare på eit viktig referanseområde for forskning med ein aust-vest gradient med stor variasjonsbreidde i høve til geologi, klima, vegetasjon og topografi*
- *ta vare på landskapsformer og særprega geologiske førekomstar*
- *ta vare på vassdragsnaturen i området*
- *verne om kulturminne.*

Ålmenta skal ha tilgang til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I forvaltningsplan er det oppgjeve at det er meir enn 60 bygg av ulik standard i nasjonalparken. Likevel er store delar av verneområdet kvalifisert som villmark utan inngrep. I denne konkrete saka er det naturleg å vise til vurdering og vedtaket i Lom kommune frå 01.12.2009, der det vart gjeve løyve til flytting/oppføring av ny hytte. I byggesaka frå 2009 vart spørsmålet om frittstående uthus også vurdert. I vurderinga frå kommunen står følgjande om behovet for frittstående uthus:

«Hytta slik den står i dag har skåle/ vedskjul, men ikkje do. Hytta har relativt høg bruksfrekvens i jakt-/ fiskesesongen. Behovet for do er derfor til stades, og ein do vil gje ein klar miljøgevinst i høve til dagens situasjon. Etter saksbehandlar si vurdering kan det derfor gjevast løyve til ei lita utviding av totalarealet (inntil 2 m2) for å gje plass til do i den nye hytta.»

Lom kommune som da var forvaltningsmyndigheit for kommunen sitt areal i verneområdet, gjorde slik samrøystes vedtak:

«Steinar Håkenstad får løyve til å rive hytta ved Råkvassosen og føre opp ny hytte plassert 20-25 m lenger mot nordvest. Grunngeving for løyvet er at dagens plassering har medført omfattande mugg- og råteskader i hytta pga. snøforholda.

Det blir gjeve følgjande vilkår for løyvet:

- *Hytta skal plasserast litt tilbaketrekt på ryggen, slik ein vart einig om under synfaring 17.06.2009. Hytta skal trekkjast sørover på den flate delen av ryggen, slik at avstanden til Falkefangarbue blir så stor som råd.*
- *Hytta må byggast med låg grunnmur og låg mønehøgde for å ikkje bli for eksponert i terrenget. Hytta skal oppførast i tradisjonell byggjestil med brun eller grå farge.*

- Hytta kan ha ei areal på inntil 25 m². Det skal ikkje leggjast til rette for større overnattingskapasitet enn i eksisterande hytte. Det blir ikkje gjeve løyve til oppføring av separat uthus/ do, desse behova må løysast innanfor nemnde totalareal.
- Den gamle hytta skal vere fjerna innan 1 år etter at den nye er oppført, rivningsmaterialar må transporterast bort og tomte skal ryddast og så langt som råd tilbakeførast til naturtilstand.
- Søknad om byggjeløyve etter plan- og bygningslov må sendast Lom kommune på vanleg måte før tiltaket kan setjast i verk.
- Det må søkjast løyve for motorferdsel i nasjonalparken for materialtransport (helikoptertransport).

Løyve blir gjeve med heimel i verneforskrift for Reinheimen nasjonalpark §3 punkt 1.3 a) og b).»

Foto: Hytte ved Råkåvatnet, juli 2015

I vedtaket frå 2009 vart det teke høgde for å gje plass til do i den nye hytta, og såleis dekke behovet for lager og utedo innafør totalarealet. Det går heller ikkje fram av søknaden at bruken og behovet for har endra seg i nemneverdig grad etter at hytta fekk ny plassering.

Det er ikkje opna for nye private frittståande bygg i nasjonalparken, utover fellesbuer til beitebruk og tilsyn i regi av organiserte beitelag. Søkjaren har såleis ikkje eit akseptert føremål for eit nytt frittståande bygg i nasjonalparken. Ein eventuell dispensasjon frå byggeforbodet må derfor heimlast i den generelle dispensasjonsregelen i naturmangfaldlova § 48. første ledd, første alternativ. I følge unntaksregelen kan det gjerast unntak frå vernevedtak dersom tiltaket ikkje strider mot vernevedtakets føremål eller påverker verneverdiane nemneverdig. Av forarbeider til naturmangfaldlova § 48 første ledd går det fram at regelen er ein sikkerheitsventil som skal fange opp uføresette/særlege tilfelle som ikkje vart vurdert på vernetidspunktet. I fyrste rekke gjelder dette bagatellmessige inngrep eller forbigåande uro. Kravet til at tiltaket ikkje skal påverke verneverdiane nemneverdig inneber at høve til å gje dispensasjon er snever.

Eigenarten og verneverdiane i Reinheimen nasjonalpark er knytt til villrein, kulturminne, høgfjellsvidder og tindelandskap, vatn og vassdrag og store smanhengande areal utan tekniske inngrep. Oppføring av eit frittståande uthus i nasjonalparken vil kunne påverke landskapet, særleg dersom dispensasjon skulle gje presedens. Nasjonalparkforvaltaren kan ikkje sjå at det er heimel til å gje dispensasjon til eit nytt uthus, jf. naturmangfaldlova § 48, første ledd, første alternativ.

Tiltaket vil vera i strid med ved verneføremålet, og vil vera i strid med vilkår for løyvet gjeve av forvaltningsmyndigheiten, Lom kommune, i 01.12.2009.